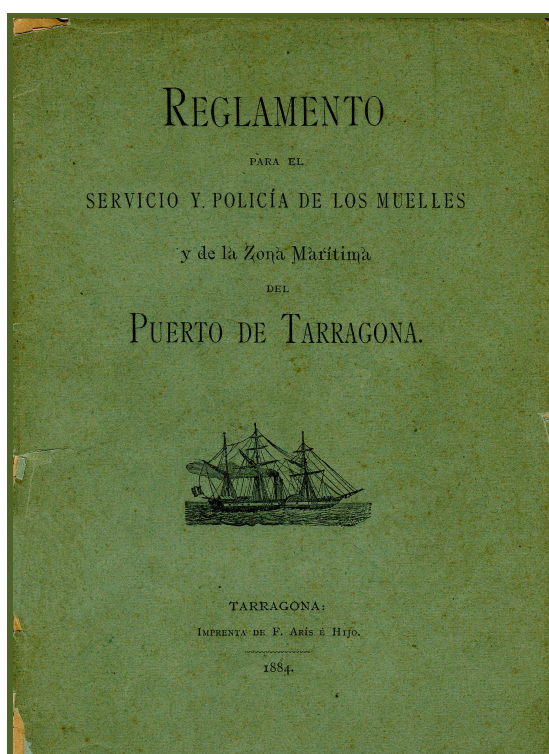

EL DOCUMENT DEL MES ÉS...

Núm. 24, novembre de 2013

Reglamento para el Servicio y Policía de los muelles y de la Zona Marítima del Puerto de Tarragona, 1884.

Dades del document

Arxiu del Port de Tarragona (APT). Biblioteca. Registre 7293. *Reglamento para el Servicio y Policía de los muelles y de la Zona Marítima del Puerto de Tarragona, 1884.*

El context

Des del passat 2012, el Port de Tarragona, celebra el Dia de la Policia Portuària el 15 de novembre, és per això que *El document del mes és...* corresponent a novembre és el *Reglamento para el Servicio y Policia de los muelles y de la Zona Maritima del Puerto de Tarragona* de l'any 1884.

Tot i que no en coneixem amb certesa la seva fundació, és lògic pensar que des que començaren les transaccions comercials al port en època moderna (finals del segle XVIII), existís una figura encarregada de vigilar que aquestes operacions es fessin de manera adequada.

Segons les èpoques, als encarregats de dur a terme aquesta feina se'ls ha conegut amb diversos noms: vigilants del moll, guardamolls o policia portuària.

De fet, quan aparegué la llei de ports el 7 de maig de 1880, preveia ja la creació d'un cos específic de vigilància, concretament, l'article 35, deia que es formaria un servei de policia en cada port emparat per un reglament que seria aprovat pel Ministeri de Foment.

A Tarragona es creà una comissió encarregada d'estudiar el projecte de reglament l'any 1883, normativa que va ser redactada pel director i enginyer Saturnino Bellido el 30 d'agost de 1884. La secció quarta de la Junta Consultiva de Camins, Canals i Ports l'aprovà el mes de setembre, i fou ratificat per Reial ordre el 18 d'octubre del mateix any.

El contingut del Reglament

La missió del guardamolls era la vigilància de la zona marítima i la prevenció i denúncia de les infraccions previstes en el reglament.

La màxima autoritat, segons defineix el capítol primer del Reglament, era el governador civil de la província, encara que hi havia també implicats l'enginyer director del Port, l'Ajuntament de Tarragona, la Junta del Port, i l'administrador de la Duana.

Als guardamolls se'ls confereix el caràcter de guarda jurats amb capacitat d'imposar denúncies. Les sancions anaven a càrrec d'un delegat del governador de la província.

El segon capítol titulat: "*Del uso de los muelles y sus accesorios, y de la zona litoral de servicio del Puerto*" regula la zona estrictament portuària i les activitats que s'hi poden o no dur a terme, a més, estipula els preus de les sancions en cas d'incompliment. Prohibicions curioses, tot i que necessàries, com la d'encendre foc als molls i portar llum sense fanal, o l'obligació d'escombrar cada tarda la part de moll ocupada pel vaixell.

Cal dir que, a més del Reglament, existeix un moviment important a nivell documental, que es tradueix en oficis i cartes de l'enginyer director per esbrinar si altres ports de la Península estaven dotats d'aquest servei.

A les llistes de jornals d'aquesta mateixa època, en concret, les del mes de gener de l'any 1887, hi figuren els noms de quatre guardamolls: Leandro Farnés, Andrés Rodríguez, Pedro Martín i Francisco Vallvé. El seu sou era de 2,40 pessetes diàries.

El cos de policia

En el reglament del servei de policia de l'any 1884 enlloc es parla d'uniforme, encara que sabem pels [llibres d'actes de la Junta d'Obres del Port de Tarragona](#), que l'any 1890, l'enginyer director del port, Luis Corsini Pérez, va proposar que els guardamolls s'uniformessin "al objeto de que tengan la debida respetabilidad y sean mejor obedecidos", i també demanà al governador civil autorització perquè poguessin portar una arma de foc.

El 1894 es demanen uniformes d'estiu i uniformes d'hivern, i el 1903 trobem una descripció de l'uniforme i de les peces que el formaven: pantalon i jaqueta de panyo gris amb dues fileres de botons de metall blanc, gorra gris amb visera i les inicials GM (guardamolls) també de metall blanc.

No d'aquesta data, però si dels anys 60, i encara de color gris, part de la indumentària es conserva al [Museu del Port de Tarragona](#) cedida per la família Artero i també per Tomàs Andreu, extreballador de l'Autoritat Portuària de Tarragona.